

**Oświadczenie złożone
przez senator Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską
na 38. posiedzeniu Senatu
w dniu 17 marca 2022 r.**

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Składam oświadczenie, które jest jednocześnie prośbą, by wsparł Pan dążenia samorządów Dolnego Śląska do zwiększenia alokacji funduszy europejskich dla instrumentów terytorialnych z 202 milionów do 600 milionów euro i zmniejszenia części środków pozakonkursowych na zadania zarządu województwa.

Właśnie mija termin konsultacji społecznych w sprawie podziału funduszy europejskich dla Dolnego Śląska na lata 2021–2027. W związku z tym samorządowcy, na czele z liderami 3 dotychczasowych ZIT-ów (jeleniogórskiego, wałbrzyskiego, wrocławskiego), przygotowali listę uwag, których uwzględnienie zapewni zgodność z polityką Unii Europejskiej oraz oczekiwaniami Komisji Europejskiej. Samorządowcy przedstawili pakiet absolutnie fundamentalnych uwag, które powinny zostać wdrożone tak, by Dolny Śląsk otrzymał unijne pieniądze. Proponują znaczne zwiększenie alokacji dla wszystkich dolnośląskich instrumentów terytorialnych. W przygotowanej propozycji np. alokacja dla wrocławskiego ZIT-u, który skupia 19 gmin i obejmuje ponad 34% populacji Dolnego Śląska, wzrosłaby do 220 euro na mieszkańca. Są oni przeciwni temu, żeby znacząca część środków pozakonkursowych była niestety przeznaczona na zadania zarządu województwa. Mocno podkreślają to, że polityka unijna nakazuje, by te środki były wydawane w sposób partnerski. Nie ukrywają, że spadek dotacji dla samorządów będzie odczuwalny nie tylko w lokalnej gospodarce, ale także przez samych mieszkańców aglomeracji. Dlatego chcą, by powtórnie przeanalizowano listy projektów priorytetowych przedsięwzięć strategicznych.

Samorządowcy przekonują, że w ramach poprzedniego rozdania środków unijnych, w latach 2014–2020, większa część środków była wydatkowana z wykorzystaniem mechanizmu instrumentów terytorialnych. W uwagach skierowanych do marszałka województwa przekonują, że proces ten powinien być kontynuowany, a wsparcie dla instrumentów terytorialnych utrzymane na podobnym poziomie jak w poprzednim rozdaniu.

Po przeanalizowaniu zapotrzebowania na wsparcie projektów planowanych do realizacji przez instrumenty terytorialne z pomocą funduszy europejskich dla naszego obszaru funkcjonalnego za najważniejsze uznano wszystkie zagadnienia związane ze zrównoważoną mobilnością i niską emisją. Koszt realizacji niezbędnych zadań wyniósłby łącznie ponad 1,2 miliarda euro. Kompromisem do zaakceptowania byłaby proponowana przez samorządowców alokacja do 600 milionów euro dla instrumentów terytorialnych.

Propozycję dotyczącą tych wspomnianych zmian podpisali przedstawiciele 4 instrumentów terytorialnych, które zamieszkuje ok. 70% mieszkańców Dolnego Śląska. Oprócz prezydentów i burmistrzów w gronie sygnatariuszy podpisanych pod wynikami przeprowadzonych konsultacji są również przedstawiciele gmin wiejskich, którzy dostrzegają ważną rolę funduszy europejskich w rozwoju wsi.

Wnoszę do Pana Premiera o to, by wsparł postulaty złożone przez samorządowców z Dolnego Śląska do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Ich doświadczenia z ostatnich lat potwierdzają, że nie tylko właśnie ZIT-y bardzo dobrze sprawdziły się jako instytucje, ale przede wszystkim sprawdzili się ludzie, którzy w nich pracowali. Niestety, nie do przyjęcia są dla nich informacje, które wskazują, że np. w przypadku aglomeracji wałbrzyskiej finansowanie miałoby zostać zmniejszone wielokrotnie. Tak duże obcięcie pieniędzy dla instrumentów terytorialnych w praktyce oznacza radykalne zmniejszenie ich roli. Byłaby to duża strata dla regionów Dolnego Śląska i naszych mieszkańców.

Dlatego ponownie proszę, by wsparł Pan dążenia samorządów Dolnego Śląska do zwiększenia alokacji funduszy europejskich dla instrumentów terytorialnych z 202 milionów do 600 milionów euro i zmniejszenia części środków pozakonkursowych na zadania zarządu województwa dolnośląskiego. Dziękuję!

Agnieszka Kołacz-Leszczyńska